

Nr 1382

**av herrar Olof Johansson i Stockholm och Andersson i Nybro
om tillsättande av en kontinuerligt arbetande laginkomstutredning.**

Låginkomstutredningen tillsattes efter beslut av 1965 års riksdag. Utredningen har letts av en enmansutredare, som till sitt förfogande haft ett väl kvalificerat sekretariat. Under kort tid har utredningen presenterat en lång rad betänkanden och delrapporter av stor betydelse främst för den jämlikhetspolitiska debatten, som genom klarlägganden av fakta från låginkomstutredningens sida fått ett hälsosamt inslag av konkretion och realiteter med anknytning till den enskilda människans vardag, hennes hälsotillstånd, kostvanor, arbetsplatsförhållanden, faktiska arbetstider, hushållsarbete och dubbelarbete, bostadsförhållanden, uppväxtförhållanden och social rörlighet, politiska resurser (dvs. möjligheten att själv påverka sitt liv), sysselsättning och arbetslöshet, inkomstutveckling osv. Det kan inte nog betonas hur värdefullt allt detta material är för en seriös debatt om sociala och ekonomiska klyftor i dagens Sverige.

Utredningen har på det eftertryckligaste dementerat allt tal om att det endast återstår mindre detaljusteringar för att det svenska välfärdssamhället skall vara färdigt. Låginkomstutredningens material är i stället en utmaning till en fördjupning av debatten om den fortsatta reformpolitiken. Inte minst gör utredningens material klart hur väsentliga prioriteringarna inom reformverksamheten är i framtiden, om man vill uppnå något som också blir till bestående nytta för samhällets sämst ställda. Tyvärr upplöstes utredningen av regeringen efter kartläggningsarbetet. I ett slutbetänkande planerade utredningen därefter att konstruera modeller för att förklara samhället från både individernas och myndigheternas synpunkt samt att analysera styrprocesserna. Dessa senare uppgifter för utredningen hade givetvis varit av stort värde att få lösta i samband med kartläggningen, då man därigenom skulle fått ökade möjligheter att prioritera för framtida reformer på ett sådant sätt att inte endast symtomen angrips utan också orsakerna till dagens brister i samhället.

Utomordentligt värdefull för att analysera människors levnadsförhållanden och verkningarna av samhällets åtgärder har varit den kartläggnings- och undersökningsmetodik som använts i stor omfattning. Genom att på olika sätt och från olika utgångspunkter kartlägga exempelvis extremt lågavlönades situation har man kommit problem och människor betydligt närmare än man vanligen gör i även mycket ambitiöst syftande utredningar.

Det borde vara en stor tillgång för samhället som helhet och den fortsatta reformverksamheten och dess inriktning att kontinuerligt få tillgång till analyser av hur den enskilda människans situation påverkas i hennes egen vardag av reformerna och om resultaten motsvarar reformin-

tentionerna eller om andra krafter tar över samhällsinsatserna. De av låginkomstutredningen använda undersökningsmetoderna borde få möjlighet att vidareutvecklas under en längre tidsperiod, och samhällets förändring och reformverksamhet borde bli föremål för kontinuerlig uppföljning och kartläggning i kombination med studier av förklaringsmodeller och styrprocesser.

Allt talar för att låginkomstutredningen behövs också i fortsättningen. Vi föreslår därför att en utredning, av samma karaktär som den låginkomstutredningen hade, tillsätts och ges möjlighet arbeta kontinuerligt efter samma organisatoriska modell, kompletterad med en parlamentarisk referensgrupp, och att vidareutveckla de undersökningsmetoder som använts av låginkomstutredningen. En sådan permanent låginkomstutredning kan tillföra undersökningar och material i den fortsatta reformdebatten som onödiggör många av de nu arbetande utredningarna och i varje fall deras kartläggningsuppgifter.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om tillsättande av en kontinuerligt arbetande låginkomstutredning med en parlamentarisk referensgrupp knuten till denna i enlighet med de riktlinjer som anförts i motionen.

Stockholm den 26 januari 1972

OLOF JOHANSSON (c)
i Stockholm

GÖSTA ANDERSSON (c)
i Nybro

